കേരളകൗമുദി 27.03.2019

അഗതികൾക്ക് അഭയവും ആശ്വാസവും നൽകുന്ന പത്തനാപുരം ഗാന്ധിഭവൻ മാതൃകാപരമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൊണ്ട് ഇതിനകം തന്നെ ലോകശ്രദ്ധ നേടിയ പ്രസ്ഥാനമാണ്. കഴിഞ്ഞ 15 വർഷത്തെ നിരന്തരവും നിസ്തന്ദ്രവുമായ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ആതുരസേവനരംഗത്ത് അനിതരമായ സംഭാവനകളാണ് ഗാന്ധിഭവൻ നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്.

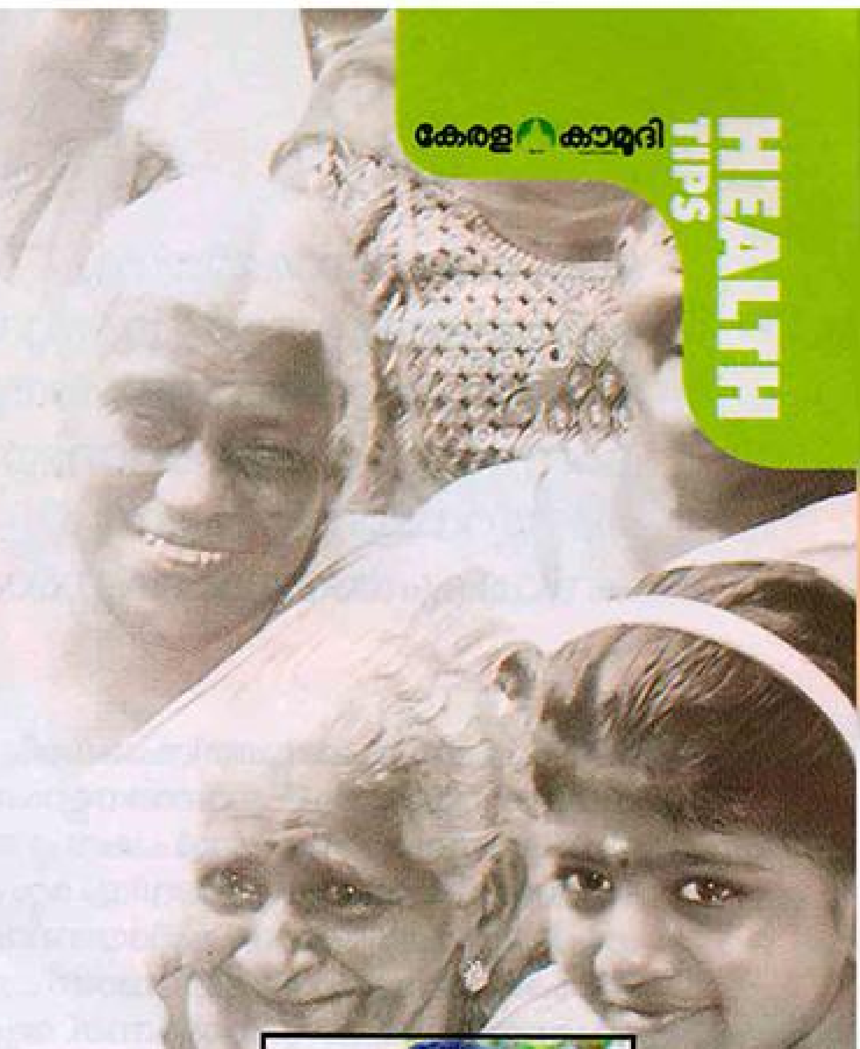

ഗാന്ധിഭവനിൽ ഒരു ദിവസം

നെടുംകുന്നം ഗോപാലകൃഷ്ണൻ
9447037877

2018 നവംബർ 10 ന് ഗാന്ധിഭവനിൽ ശ്രീനാരായണ ഗുരുദേവന്റെ പൂർണ്ണകായ ചിത്രം അനാച്ഛാദനം ചെയ്യുകയുണ്ടായി. മഹാത്മജിയുടെ പ്രതിമയ്ക്ക് സമീപത്തായി പ്രവേശനകവാടത്തിനടുത്ത് ഏവരുടെയും ശ്രദ്ധയാകർഷിക്കുന്ന സ്ഥലത്താണ് ചിത്രമണ്ഡപം ഒരുക്കിയിരിക്കുന്നത്. തികഞ്ഞ ഗുരുദേവഭക്തനും വിശിഷ്യ വർക്കല സ്വദേശിയുമായ ക്യാപ്റ്റൻ രാമചന്ദ്രൻ നായരാണ് ഗുരുദേവചിത്രത്തിന്റെ അനാച്ഛാദനം നിർവ്വഹിച്ചത്. നിർമ്മാണത്തിനാവശ്യമായ ചെലവുകൾ വഹിച്ചതും അദ്ദേഹം തന്നെയാണ്.

ഗാന്ധിഭവന്റെ ഗേറ്റിനു മുന്നിൽ കാറിൽ നിന്നിറങ്ങിയപ്പോൾത്തന്നെ അതിഥിസൽക്കാരത്തിന്റെ ചുമതലക്കാരനായ ശ്രീ. സാബു തൊഴുകൈകളോടെ നമസ്കാരം പറഞ്ഞ് സ്വീകരണമുറിയിലേക്ക് ആനയിച്ചു കൊണ്ടുപോയി. തൊട്ടുപുറകെ ശ്രീദേവിയുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ഒരു സംഘം തൊഴുകൈകളുമായെത്തി നമസ്കാരം പറഞ്ഞു. അധികം വൈകാതെ ചുക്കും കുരുമുളകും മറ്റും ചേർത്ത ചൂടുള്ള കാപ്പി എത്തി. ചെറിയ ചൂടോടെ അത് കുടിച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ പ്രത്യേക ഉന്മേഷം.

ഗാന്ധിഭവന്റെ പ്രവർത്തനശൈലികൾ എങ്ങനെയൊക്കെ എന്നു കാണിച്ചുതരുന്നതിനായി ശ്രീദേവി എന്നെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. ഇതിനിടയിൽ സ്നേഹരാജ്യം മാസികയുടെ ചീഫ് എഡിറ്റർ കൂടിയായ പ്രിയപ്പെട്ട അമൽരാജ് അടുത്തെത്തി. ഒരാഴ്ച മുമ്പ് ഞാൻ കേരളകൗമുദി വാരാന്ത്യപതിപ്പിലെഴുതിയിരുന്ന 'നീലക്കുറിഞ്ഞി നീ എത്ര ധന്യ'' എന്ന ലേഖനം വായിച്ചു വളരെ നന്നായിരിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു കാര്യം മനസ്സിലായി. അച്ഛൻ ഡോ. പുനലൂർ സോമരാജനെപ്പോലെ തന്നെ മകനും പുസ്തകങ്ങൾ വായിക്കുന്ന, അക്ഷരങ്ങളുമായി നല്ല ബന്ധമുള്ള ചെറുപ്പക്കാരനാണെന്ന്.

കൊച്ചുകുട്ടികളെ പാർപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഡേ കെയർ വിഭാഗത്തിലേക്കാണ് ഞങ്ങൾ ആദ്യം പോയത്. ഒന്നും ഒന്നരയും രണ്ടും വയസ്സുള്ള കുഞ്ഞോമനകൾ. പിറവിയിലേ അനാഥരായവർ. അഥവാ മറ്റാരുടെയോ ദുഷ്ചെയ്തികളുടെ ഫലമായി അനാഥരാക്കപ്പെട്ടവർ. മാനസികവൈകല്യം ബാധിച്ച അമ്മമാരുടെ കുഞ്ഞുങ്ങൾ. ആ കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ കഥകൾ കേട്ടപ്പോൾ മനസ്സു വല്ലാതെ വേദനിച്ചു. എച്ച്.ഐ.വി. ബാധിതരായ അച്ഛന്റെയും അമ്മയുടെയും മകളായ സ്നേഹഗംഗ ആയയുടെ ഒക്കത്തിരുന്ന് തൊഴുകൈകളോടെ നമസ്കാരം പറഞ്ഞ രംഗം മറക്കാനാവുന്നില്ല.

പരസഹായമില്ലാതെ എഴുന്നേറ്റിരിക്കാൻ പോലും കഴിയാത്ത അമ്മമാർ. ഇവരിൽ പലർക്കും മൂന്നു നേരവും ആഹാരം വാരിക്കൊടുക്കണം. കുളിപ്പിക്കണം. 105 വയസ്സുള്ള മുത്തശ്ശി മുതൽ പ്രസവിച്ച് ഒരു ദിവസം മാത്രം പ്രായമായ കുഞ്ഞു വരെ ഗാന്ധിഭവനിലുണ്ട്. മാനസികനില തകർന്നവർ, ആരോഗ്യം നഷ്ടപ്പെട്ടവർ, മക്കൾ നടതള്ളിയവർ, മനോനില തകർന്നവർ എന്നാരോപിച്ച് വേണ്ടപ്പെട്ടവർ ആട്ടിയോടിച്ച് അഗതികളാക്കിയവർ, ആഹാരത്തിനും മരുന്നിനും വസ്ത്രത്തിനും വകയില്ലാതെ തെരുവോരങ്ങളിൽ അന്തിയുറങ്ങിയവർ, ഇവരെയെല്ലാം ഞാൻ അടുത്തുകണ്ടു സംസാരിച്ചു. അവരുടെ ദുഃഖങ്ങൾ പങ്കുവച്ചു. സംസാരിക്കാൻ കഴിയാത്തവരുടെ കാര്യങ്ങൾ ശ്രീദേവിയും മറ്റും പറഞ്ഞുതന്നു. ജീവിതം ശാപമായി പേറിക്കൊണ്ട് കഴിയേണ്ടിവന്ന ഈ മനുഷ്യജീവിതങ്ങൾക്ക് ദൈവദൂതനെപ്പോലെയാണ് സോമരാജനും കുടുംബവും ആശ്വാസവും അഭയവും നൽകുന്നത്. ആതുരസേവനത്തിന്റെ അതിരുകളില്ലാത്ത ആത്മാർത്ഥത ഞാനിവിടെ കണ്ടു. 'ഇവിടമാണ് അദ്ധ്യാത്മവിദ്യാലയം' എന്ന കവിവാക്യത്തിന് പുതിയ മാനങ്ങളും അർത്ഥതലങ്ങളും അനുഭവപ്പെടുന്നു.

ഒരുപക്ഷെ സോമരാജനും കുടുംബത്തിനുമല്ലാതെ മറ്റൊരാൾക്കും കഴിയാത്ത ഈ മഹനീയ മാതൃക കാണുമ്പോൾ 'ത്യാഗമെന്നതേ നേട്ടം താഴ്മതാനഭ്യുന്നതി' എന്ന കവിവാക്യം അർത്ഥപൂർണ്ണമാകുന്നു.

ഏതാണ്ട് ആയിരത്തി നാന്നൂറിലധികം അന്തേവാസികൾ കഴിയുന്ന ഇവിടം വൃത്തിയായും ശുചിയായും സൂക്ഷിക്കുന്നതിൽ അവിടുത്തെ സന്നദ്ധപ്രവർത്തകർ അനുഷ്ഠിക്കുന്ന സേവനം മഹത്തരമാണ്. പുറത്തുനിന്നുള്ള അതിഥികളെ കാണുമ്പോൾ തൊഴുകൈകളോടെ 'നമസ്കാരം' പറയുന്ന അമ്മമാരും സഹോദരിമാരും കുഞ്ഞുങ്ങളും ഗാന്ധിഭവന്റെ സാംസ്കാരികപൈതൃകം വിളിച്ചറിയിക്കുന്നു. അവരിൽ ടി.പി. മാധവനെപ്പോലെയും, പാലാ തങ്കത്തെപ്പോലെയും ഉള്ള പ്രസിദ്ധരായവർ മുതൽ ഊരും പേരും ഇല്ലാത്ത അനാഥജീവിതങ്ങൾ വരെയുണ്ട്. ഒരു കൂരയ്ക്കു കീഴിൽ ജാതിയും മതവും വിഭാഗീയ ചിന്താഗതികളും ഒന്നുമില്ലാതെ സ്നേഹത്തോടെ, സാഹോദര്യത്തോടെ, സമഭാവനയോടെ അവർ ഒന്നിച്ചു കഴിയുന്നു. കരുണയുടെ, അനുകമ്പയുടെ, ജീവകാരുണ്യത്തിന്റെ, മാനവസേവയുടെ ഉദാത്ത മാതൃകകളായി ദുഃഖങ്ങളും ദുഃഖഭാരങ്ങളും ഇറക്കിവച്ച് സ്വസ്ഥ ജീവിതം നയിക്കുന്നു.

ആധുനികരീതിയിലുള്ള അടുക്കള, 1500 പേർക്ക് ഒന്നിച്ച് ഭക്ഷണം ഉണ്ടാക്കുന്ന സംവിധാനങ്ങൾ നേരിട്ടുകണ്ട് ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടു. ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നതിനൊരുക്കിയിട്ടുള്ള സദ്യാലയം വൃത്തിയും വെടിപ്പുമുള്ളതാണ്. അതിനെക്കാൾ 'അതിഥിദേവോ ഭവ' എന്ന ഭാരതീയ സങ്കല്പം അതിന്റെ എല്ലാ അർത്ഥത്തിലും നടപ്പാക്കുന്നതിൽ അങ്ങേയറ്റത്തെ ശ്രദ്ധ പുലർത്തുന്നു ഗാന്ധിഭവനിലെ സന്നദ്ധപ്രവർത്തകർ.

ഗാന്ധിഭവനിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ലീഗൽ സർവ്വീസസ് അതോറിറ്റി (ഹൈക്കോടതിയുടെ പ്രത്യേകാനുമതി പ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കുന്നത്) പ്രത്യേക പരാമർശം അർഹിക്കുന്നു. കുടുംബപരമായ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് കോടതികളിൽ പോകാതെ ഗാന്ധിഭവനിൽ പരിഹാരമുണ്ടാക്കി കൊടുക്കുന്നു. വക്കീലന്മാർക്ക് ഫീസ് കൊടുക്കേണ്ട. കോടതികളിലെ കാലതാമസമില്ല. നിയമവിദഗ്ദ്ധരുടെ സേവനം സൗജന്യമായി കക്ഷികൾക്ക് ലഭിക്കുന്നു. കേസുകളിൽ ഇവിടത്തെ തീർപ്പ് അന്തിമമാണെന്നുകൂടി അറിയുമ്പോഴാണ് ഗാന്ധിഭവൻ ചെയ്യുന്ന നിശ്ശബ്ദസേവനത്തിന്റെ മറ്റൊരു തലം കൂടി വ്യക്തമാകുന്നത്.

കഴിഞ്ഞ 45 വർഷങ്ങളായി നൂറുകണക്കിനു വേദികളിൽ പ്രസംഗിക്കാൻ എനിക്ക് അവസരമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എന്റെ ഒരു പുസ്തകം - കേരളകൗമുദി ചരിത്രം രണ്ടാം ഭാഗം പ്രകാശനം ചെയ്തത് ഇന്ത്യൻ പ്രസിഡന്റാണ്. ഡൽഹിയിലെ രാഷ്ട്രപതിഭവനിൽ നടന്ന ചടങ്ങിൽ പങ്കെടുക്കാൻ കഴിഞ്ഞത് ജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും ധന്യമായ മുഹൂർത്തങ്ങളിലൊന്നായിരുന്നു. പക്ഷെ അന്നുപോലും അനുഭവപ്പെടാത്ത ഒരു വൈകാരിക പിരിമുറുക്കം 2018 നവംബർ 10 ന് എനിക്ക് ഗാന്ധിഭവനിൽ അനുഭവപ്പെട്ടു. ഗുരുദേവചിത്രം അനാച്ഛാദന ചടങ്ങിന്റെ ഉദ്ഘാടകൻ ഞാനായിരുന്നു. ബഹുമാന്യനായ ശ്രീ. സുവർണ്ണകുമാറായിരുന്നു അദ്ധ്യക്ഷൻ. ഗാന്ധിഭവന്റെ ജീവാത്മാവും പരമാത്മാവുമായ പുനലൂർ സോമരാജന്റെ ആത്മാർത്ഥത മുറ്റിയ സ്വാഗതപ്രസംഗത്തെ തുടർന്ന് ഗാന്ധിഭവനിലെ അന്തേവാസികളായ ഇരുപതോളം സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികളായ കുഞ്ഞുങ്ങൾ ചേർന്നാണ് എന്നെ കസവ് നേര്യത് അണിയിച്ചത്. ഗാന്ധിഭവനിലെ മ്യൂസിക് ക്വയറിന്റെ പ്രാർത്ഥനാഗീതത്തിനൊപ്പം കുട്ടികൾ ഓരോരുത്തരായി എന്റെ പാദങ്ങളിൽ തൊട്ട് നമസ്കരിച്ച നിമിഷങ്ങളിൽ സത്യത്തിൽ കണ്ണുനിറഞ്ഞുപോയി. പ്രസംഗപീഠത്തിനു മുന്നിൽ നിൽക്കുമ്പോഴും ഏതാനും നിമിഷങ്ങളിൽ സംസാരിക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ടായിരുന്നു. ജീവിതത്തിൽ ആദ്യമായാണ് ഇങ്ങനെ ഒരനുഭവം. അറിവിന്റെയും തിരിച്ചറിവിന്റെയും മദ്ധ്യേയുള്ള ഒരനുഭവതലം. ദുഃഖമാണോ, സന്തോഷമാണോ, സഹതാപമാണോ എന്ന് ഇനിയും തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയുന്നില്ല.

സമ്മേളനത്തിനു ശേഷം വിഭവസമൃദ്ധമായ സദ്യയും കഴിഞ്ഞ് തിരികെ പോരാൻ ഒരുങ്ങുമ്പോഴാണ് അന്ന് ഉച്ചയ്ക്ക് രണ്ടു മണിക്ക് തെങ്കാശിയിൽ നിന്നും കൊല്ലത്തു നിന്നുമുള്ള രണ്ട് അനാഥജീവിതങ്ങളെ പോലീസ് ശുപാർശയിൽ ഗാന്ധിഭവനിൽ എത്തിച്ചത്. അശരണരും വാർദ്ധക്യസഹജമായ അസുഖങ്ങളാൽ പരിക്ഷീണരുമായ ഇവർ രണ്ടുപേരെയും ഗാന്ധിഭവനുവേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കാൻ സുവർണ്ണകുമാറിനെയും എന്നെയുമാണ് സോമരാജൻ നിയോഗിച്ചത്. ഇത്തരത്തിലൊരു പുണ്യപ്രവൃത്തി ചെയ്യാൻ അവസരമൊരുക്കിയ പ്രിയപ്പെട്ട സോമരാജന് പ്രത്യേക നന്ദി.

'ഇനി എന്റെ താമസസ്ഥലത്തുകൂടി ഒന്നു കയറിയിട്ടു പോകാം '' എന്ന സോമരാജന്റെ സ്നേഹപൂർവ്വമായ ക്ഷണം സ്വീകരിച്ചില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ അത് ഏറ്റവും വലിയ നഷ്ടങ്ങളിലൊന്നാകുമായിരുന്നു. ഗാന്ധിപ്രതിമയ്ക്കടുത്ത് പടിക്കെട്ടുകൾ കയറിച്ചെല്ലുമ്പോൾ ത്രികോണാകൃതിയിൽ ഉള്ള ഒറ്റമുറി. ഒരു കട്ടിൽ ഇട്ടു കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ നിന്നുതിരിയാൻ ഇടമില്ലാത്ത ചെറിയ മുറി. ആർഭാടങ്ങളൊന്നുമില്ലാത്ത ലാളിത്യത്തിന്റെ നിതാന്തസാന്നിദ്ധ്യം. കഴിഞ്ഞ പതിനഞ്ചിലധികം വർഷങ്ങളായി സോമരാജനും ഭാര്യ പ്രസന്നയും ഗാന്ധിഭവനിലെ അന്തേവാസികൾക്കൊപ്പം അവർക്ക് അഭയം നൽകി, മരുന്നുകൾ നൽകി, ആഹാരവും വസ്ത്രവും നൽകി, സ്നേഹവാത്സല്യങ്ങൾ നൽകി 24 മണിക്കൂറും അവരോടൊപ്പം ഇവിടെ കഴിയുന്നു.

മനുഷ്യസ്നേഹത്തിന്റെ, ജീവകാരുണ്യത്തിന്റെ പകരം വയ്ക്കുവാൻ മറ്റൊന്നില്ലാത്ത ജീവിതമാതൃകയാണ് സോമരാജനും കുടുംബവും. അച്ഛനെ പിന്തുടർന്ന് മകൻ അമൽരാജും ഭാര്യ മായയും രണ്ടു വയസ്സുള്ള മകൾ പ്രാർത്ഥനയും ഏതാനും വാര അകലെയുള്ള മറ്റൊരു മുറിയിൽ സദാ സേവനസന്നദ്ധരായി ഈ വലിയ കൂട്ടുകുടുംബത്തിൽ കഴിയുന്നുവെന്നതും വിശ്വസിക്കാനാവാത്ത വിസ്മയങ്ങളാണ്.

ഒരുപക്ഷെ സോമരാജനും കുടുംബത്തിനുമല്ലാതെ മറ്റൊരാൾക്കും കഴിയാത്ത ഈ മഹനീയ മാതൃക കാണുമ്പോൾ 'ത്യാഗമെന്നതേ നേട്ടം താഴ്മതാനഭ്യുന്നതി' എന്ന കവിവാക്യം അർത്ഥപൂർണ്ണമാകുന്നു.